

Segédlet önkéntes kölcsönös egészség-, önszegélyező, valamint egészség- és önszegélyező pénztár tevékenységi engedélykérelme mellékleteként elkészítendő prudenciális szabályzatokhoz

Az MNB az önkéntes kölcsönös egészség-, önszegélyező, valamint egészség- és önszegélyező pénztár tevékenységi engedélykérelme összeállításának megkönnyítése céljából elkészített egy segédletet, mely az egyes prudenciális szabályzatok tartalmi elemeinek felsorolását rögzíti.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ezen segédlet csak a jogszabályok és egyéb szabályozó eszközök által előírt legfontosabb tartalmi elemek felsorolására szorítkozik, a kérelmezőnek azokat egyediesítenie kell saját szervezetének, az általa végezni kívánt tevékenységeknek és üzleti modelljének megfelelően. Amennyiben a kérelmező prudenciális szabályzata a jogszabályoknak vagy egyéb szabályozó eszközöknek nem felel meg, az MNB hiánypótlási felhívást rendelhet el.

**AZ EGÉSZSÉG-, ÖNSEGÉLYEZŐ, VALAMINT AZ EGÉSZSÉG- ÉS ÖNSEGÉLYEZŐ PÉNZTÁRAK SZÁMVITELI TÁRGYÚ SZABÁLYZATAINAK
ÉS DOKUMENTUMAINAK MINIMÁLIS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI**

Szabályzat megnevezése	Tartalmi elemek	Tartalmi elemet előíró jogszabályhely	A pénztár mely szabályzatának mely pontjában szerepel? ¹
I. Számviteli politika	I/A. Általános tartalmi elvárások		
	I/A.1. A Számviteli politikának tartalmaznia kell azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételnek, költségnek, ráfordításnak továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni	A számvitelről 2000. évi C. törvény (Számviteli tv.) 14. § (3)-(4) bekezdés	
	I/A.2. A jelentős összegű és a nem jelentős összegű hibához kapcsolódó értékhatár	Számviteli tv. 3. § (3) bekezdés 3-4. pontok	
	I/A.4. Az értékvesztés elszámolásának módszere, gyakorisága	Számviteli tv. 88. § (4) bekezdés	
	I/A.5. A kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások összege, azok jellege	Számviteli tv. 88. § (4a) bekezdés	
	I/A.6. A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell - többek között - azokat a pénztárra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel	Az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak	

¹ A táblázat kitöltése és a kérelem mellékleteként történő benyújtása nem kötelező, de az segítséget jelenthet az MNB számára és felgyorsíthatja az engedélyezési eljárás lefolytatását.

	meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek: a) az éves pénztári beszámolóra vonatkozóan a megbízható és valós összkép kialakítását befolyásoló információk tekintetében; b) a pénztár alapszabályában rögzített szolgáltatások teljesítésénél; c) a befektetett pénzügyi eszközök és értékpapírok értékelésénél; d) a befektetésekből származó nettó hozambevételek egyéni és szolgáltatási számlákra történő felosztásánál; e) a pénztárból más pénztárba történő átlépés vagy pénztárból kilépés esetén, illetve a pénztári tagság egyéb módon történő megszűnése esetén a pénztártaggal, az örökösrel való elszámolásnál a visszatérítendő összeg megállapítása tekintetében.	beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 252/2000. (XII.24.) Korm.rendelet (252/2000 Korm.rendelet) 6. § (4) bekezdés	
	I/A.7. További szempontok: • a beszámoló formája, • a mérlegképzítés időpontja, • a naptári évtől eltérő üzleti év alkalmazása, • a mérleg formája, tételeinek összevonása, bővítése, • a kiegészítő melléklet tartalma, • könyvvizsgálattal kapcsolatos szabályok.	Számviteli tv. I., II., III., VIII., X., XI. fejezet	
	I/B. A Számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok: a) Eszközök és a források leltárképzési és leltározási szabályzata, b) Eszközök és a források értékelési szabályzata, c) Pénzkezelési szabályzat, d) Önköltség számítási szabályzat (kiegészítő vállalkozási tevékenység végzése esetén), e) Tagi elszámolási szabályzat, f) Befektetésekből származó hozamok elszámolásának szabályzata (hozam-felosztási szabályzat), g) Pénztári alapok képzésére vonatkozó szabályzat (alapképzési szabályzat), h) Vagyongazdálkodási és vagyoneértékelési szabályzat (saját vagyongazdálkodás esetén), i) Szolgáltatások ellenőrzésének szabályzata.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés, Számviteli tv. 14. § (5) bekezdés	

	I/C. A Számviteli politikához tartozó egyéb dokumentumok: a) számlakeret, b) számlarend.	Számviteli tv. 14. § (4) - (5) bekezdés	
II. Eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata	II.1. Az eszközök és a források tételes leltározásának módja. Az eszközök és a források tételes leltározását a pénztár leltárkészítési és leltározási szabályzatában rögzítettek szerint - a csak értékben kimutatott eszközöknél és kötelezettségeknél a bizonylatoknak a nyilvántartásokkal, az idegen helyen tárolt - letétbe helyezett, vagyonkezelésben lévő - fizikai, illetve letéti számlán vezetett értékpapírok esetén letétkezelői igazolással, dematerializált értékpapírok esetén értékpapír-számlakivonattal történő egyeztetése útján - kell elvégezni.	252/2000 Korm.rendelet 28. § (2) bekezdés	
	II.2. Az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatában rögzíteni kell a következőt: a mérlegben nem szereplő használt és használatban lévő készletek, kis értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök leltározásának szabályait, amelyeket a pénztár saját öntése által meghatározott módon leltároz.	252/2000 Korm.rendelet 28. § (4) bekezdés	
	II.3. A selejtezésre vonatkozó rendelkezéseket fel kell tüntetni az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatában.	Számviteli tv. 69. § és 169. §	
	II.4. A dokumentumok megőrzésére vonatkozó rendelkezéseket fel kell tüntetni az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatában.	Számviteli tv. 69. § és 169. §	
III. Eszközök és források értékelési szabályzata	III.1. Az eszközök és források értékelési szabályzatában meg kell határozni, hogy a Pénztár mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek a befektetett pénzügyi eszközök és értékpapírok értékelésénél.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (4) bekezdés	
	III.2. Az eszközök és források értékelési szabályzatában rögzíteni kell, hogy az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvizetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni (az egyedi értékelés elve).	Számviteli tv. 16. § (1) bekezdés	
	III.3. Az eszközök és források értékelési szabályzatában rögzíteni kell a mérleg tagolásával, tételeinek tartalmával kapcsolatos szabályokat.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés,	

	III.4. Az eszközök és források értékelési szabályzatában rögzíteni kell a mérlegtételek értékelésével kapcsolatos szabályokat.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés,	
	III.5. Az eszközök és források értékelési szabályzatában rögzíteni kell az eszközök értékcsökkenésével kapcsolatos szabályokat.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés,	
IV. Pénzkezelési szabályzat	IV.1. A pénzkezelési szabályzatban rendelkezni kell legalább a) a pénzforgalom (készpénzben, illetve bankszámlán történő) lebonyolításának rendjéről, b) a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeiről, felelősségi szabályairól, c) a készpénzben és a bankszámlán tartott pénzeszközök közötti forgalomról, d) a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeiről és eljárási rendjéről, e) a napi készpénz záró állomány maximális mértékéről, f) a készpénzállomány ellenőrzésekor követendő eljárásról, g) az ellenőrzés gyakoriságáról, a pénzzállítás feltételeiről, h) a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről és i) a pénzforgalommal kapcsolatos nyilvántartási szabályokról.	Számviteli tv. 14. § (8) bekezdés	
	IV.2. A pénztár a pénzkezelési szabályzatában köteles rögzíteni a) a pénztár pénzforgalmi számlája, illetve a letétkezelőnél vezetett befektetési számlája (számlái) közötti pénzáramlásokra vonatkozó szabályokat, b) az utalások határidejét, c) az utalások eljárási és nyilvántartási rendjét, d) a szolgáltatás, a tagsági viszony megszűnése, a működéshez és a befektetéshez kapcsolódó költségek, valamint a befektetésekhez kapcsolódó egyéb pénzforgalom szabályait, e) azt, hogy a pénztár mely alkalmazottja, tisztségviselője milyen összeghatárokon belül és mely befektetési (al)számla vonatkozásában adhat utasítást a letétkezelőnek.	A 252/2000. Korm.rendelet nem tartalmaz külön rendelkezéseket a pénzkezelési szabályzatra vonatkozóan, de az MNB elvárásai szerinti a pénzkezelési szabályzatnak értelemszerűen olyan elvárásoknak kell megfelelnie, mint amelyek – az egyébként önkéntes nyugdíjpénztárakra vonatkozó - 281/2001. (XII.26.) Korm. rendelet 14. § -ában szerepelnek	
	IV.3. A pénzkezelési szabályzatnak tartalmaznia kell valamennyi típusú bankszámlával kapcsolatos utasítási jogokat, aláírási jogokat, illetve a készpénzutalványozásra vonatkozó jogosultságokat.	A IV.1. a)-b)-c) pontok alapján levezethető a Számviteli tv. 14. § (8) bekezdéséből	

	IV.4. A pénzkezelési szabályzatnak tartalmaznia kell a pénzmozgással kapcsolatos szigorú számadású nyomtatványokra vonatkozó szabályokat.	A IV.1. h) pont alapján levezethető a Számviteli tv. 14. § (8) bekezdéséből	
V. Önköltség számítási szabályzat	V/A.1. Az Önköltség számítási szabályzat szükségességének esetei Erre a szabályzatra akkor van szükség, ha a pénztár kiegészítő vállalkozási keretében rendszeresen végez termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés b) pont	
	V/B.1. Az Önköltség számítási szabályzat tartalma: A szabályzatban rendelkezni kell arról, hogy a) mely szolgáltatások tartoznak a kiegészítő vállalkozási tevékenységek közé, b) egyértelműen rendelkezni kell arról, hogy a közvetett költségek megosztása a kétféle - pénztári és a vállalkozási - tevékenység között milyen módon történik.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés b) pont	
VI. A tagokkal történő elszámolásra vonatkozó szabályzat	VI.1. A tagokkal történő elszámolásra vonatkozó szabályzatnak ki kell terjednie valamennyi, a pénztár által nyújtott szolgáltatás esetében történő elszámolás esetére, valamint a tag halála, kilépése, átlépése, pénztártagsága bármely okból történő megszűnésének, a pénztár végelszámolásának, felszámolásának eseteire is.	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés b) pont	
	VI.2. A tagokkal történő elszámolásra vonatkozó szabályzatnak tartalmaznia kell a felszámított költségekre vonatkozó előírásokat.	Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) 13. § (5) bekezdése Az Öpt. 64. § (6) bekezdése továbbá általános jelleggel előírja, hogy a pénztár nyilvántartási és ellenőrzési rendszerének segítenie kell a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.	
	VI.3. A tagokkal történő elszámolásra vonatkozó szabályzatnak tartalmaznia kell az elszámolásokhoz szükséges dokumentumok teljes körét.	Öpt. 13. § (5) bekezdése Öpt. 64. § (6) bekezdése továbbá általános jelleggel előírja, hogy a pénztár	

		nyilvántartási és ellenőrzési rendszerének segítenie kell a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.	
VII. Hozamfelosztási szabályzat	VII.1. A hozamfelosztási szabályzat tartalmazza mindazon szabályokat és eljárásokat, amelyek alapján az időszaki hozamokat a pénztár meghatározza.	268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet 21/F. § (1) bekezdés	
	VII.2. A hozamfelosztási szabályzat tartalmazza mindazon szabályokat és eljárásokat, amelyek alapján az időszaki hozamokat a pénztár az egyes alapok és számlák között felosztja, illetve jóváírja.	268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet 21/F. § (1) bekezdés	
	VII.3. A hozamfelosztási szabályzatnak rendelkeznie kell a be- és kilépő tagok esetében követendő eljárásról is.	268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet 21/F. § (3) bekezdés	
	VII.4. A hozamfelosztási szabályzatban rögzíteni kell a következőt: A befektetések vagyonarányos költségei között számolhatók el a pénztári eszközök befektetését - részben vagy egészben - saját maga kezelő pénztárnál az e tevékenységet kizárólagosan végző, munkaviszony keretében foglalkoztatott személyek alkalmazásából fakadó személyi jellegű költségek és azok közterhei, a teljes pénztári vagyon és a saját kezelésű vagyon arányában. Amennyiben a pénztár saját kezelésű vagyonrésze az 1 milliárd forintot meghaladja, akkor a fenti költségek teljes egészében elszámolhatóak a befektetések vagyonarányos költségei között. A befektetések vagyonarányos költségei között számolhatók el a pénztári ingatlanbefektetéseivel kapcsolatban felmerülő ingatlanértékeléssel és műszaki ellenőri tevékenységgel kapcsolatos költségek és ráfordítások. A pénztár nem számolhatja el a befektetések vagyonarányos költségei között a meg nem valósult ingatlanbefektetés előkészítésével kapcsolatos költségeket és ráfordításokat.	268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet 4. § (6) bekezdés	
VIII. Alapképzési szabályzat	VIII.1. Az alapképzési szabályzatnak tartalmaznia kell az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény szerinti kötelező alapok képzésének, felhasználásának és egymás közötti átcsoportosításának feltételeit és módját.	252/2000. Korm.rendelet 6. § (5) bekezdésének e) pontja	
	VIII.2. Az alapképzési szabályzatnak tartalmaznia kell a pénztár alapszabályában rögzített, egyéb alapok képzésére, felhasználására vonatkozó szabályokat.	252/2000. Korm.rendelet 6. § (5) bekezdésének e) pontja	
	IX/A.1. A vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzat szükségességének esetei	252/2000. Korm.rendelet 6. § (5) bekezdésének f) pontja	

IX. Vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzat	a) amennyiben a pénztár saját tevékenysége keretében végzi a vagyonkezelést b) amennyiben a pénztár tárgyévi nyitómérlegében a fedezeti és likviditási alap együttes állománya meghaladja a 100 millió forintot (ugyanis ebben az esetben a pénztár a vagyonkezelést csak akkor végezheti vagyonkezelő megbízása nélkül önállóan, ha vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzattal rendelkezik).	268/1997. Korm. rend.14. § (3) bekezdése	
	IX/B. A vagyonkezelési és vagyonértékelési szabályzat tartalma:		
	IX/B.1. A pénztár által saját vagyonkezelés keretében kezelhető eszközök felsorolása	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés, 268/1997. Korm. rendelet 15. § c) bekezdése	
	IX/B.2. A befektetési döntések előkészítésével, meghozatalával kapcsolatos szabályok rögzítése	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés,, 268/1997. Korm. rendelet 15. § a)- b) bekezdései	
	IX/B.3. Ingatlan portfólió kezelése esetén az ingatlanok adásvételére és bérbeadására vonatkozó szabályok rögzítése	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés, 268/1997. Korm. rendelet 15. § c) bekezdése	
	IX/B.4. Amennyiben a pénztár üzletrésszel rendelkezik gazdálkodó szervezetben, akkor a tulajdonosi joggyakorlásra vonatkozó szabályok rögzítése	252/2000 Korm.rendelet 6. § (5) bekezdés,	
	IX/B.5. A vagyonértékelés szabályait, alapelveit rögzíteni kell	268/1997. Korm. rendelet 14. § (3) bekezdés b) pont	
X. Szolgáltatások ellenőrzésének szabályzata	X.1. A szabályzat tartalmazza a pénztár által nyújtott vagy finanszírozott szolgáltatások ellenőrzésének a) folyamatát, b) módszertanát és c) eljárási rendjét.	252/2000. Korm.rendelet 6. § (5) bekezdésének g) pontja	
XI. Számlakeret	XI.1. A számlakeret struktúrája jogszabály által meghatározott, a 252/2000 Korm.rendelet 6. számú mellékletében található meg (számlakerettükör).	252/2000 Korm.rendelet 38. § (2) bekezdése és 6. számú melléklete	
XII. Számlarend	XII.1. A Számviteli tv. szerint a számlarend a következőket tartalmazza: a) minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését, b) a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének	Számviteli tv. 161. §-ának (2) bekezdése	

	jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát, c) a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, d) a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet.		
	XII.2. A számlarendet a pénztár – a 252/2000 Korm.rendelet 6. számú mellékletében található számlakeret alapján köteles elkészíteni.	252/2000 Korm.rendelet 39. § (1) bekezdése	
	XII.3. A pénztár saját hatáskörben köteles szabályozni az általa az üzleti évben megnyitott és vezetett főkönyvi számlákhoz kapcsolódó analitikus és kiegészítő nyilvántartások körét, tartalmát, formáját, azok vezetésének módját, valamint az analitikus és kiegészítő nyilvántartások főkönyvi számlákkal és a leltárakkal történő egyeztetésének rendjét.	252/2000 Korm.rendelet 39. § (3) bekezdése	
	XII.4. A pénztár számlarendjének a fentiekén túlmenően tartalmaznia kell a pénztár alaptevékenységéhez, illetve a kiegészítő vállalkozási tevékenységéhez kapcsolódó sajátos számlaösszefüggéseket, valamint mindazokat a szabályozásokat, amelyeket a 252/2000 Korm.rendelet a pénztár hatáskörébe utal.	252/2000 Korm.rendelet 39. § (4) bekezdése	
	XII.5. A pénztár rendszeres és eseti beszámoló készítési kötelezettségének teljesítése érdekében a 252/2000 Korm.rendelet 6. számú mellékletében felsorolt főkönyvi számlák tagolásával vagy a könyvviteli számlákhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartások, továbbá kiegészítő nyilvántartások vezetésével köteles gondoskodni a valóságnak megfelelő, áttekinthető adatszolgáltatásról.	252/2000 Korm.rendelet 39. § (5) bekezdése	